

**AZ ORSZÁGOS VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
2013. AUGUSZTUS 29-ÉN MEGTARTOTT ÜLÉSÉNEK
A JEGYZŐKÖNYVE**

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Jó reggelt kívánok. Tisztelettel köszöntöm az Országos Választási Bizottság ülésén megjelenteket, a sajtó képviselőit és a Nemzeti Választási Iroda vezetőjét és a kollegáit, valamint az Országos Választási Bizottság tagjait. Megállapítom, hogy a bizottság részéről 7 fővel vagyunk jelen, így az ülésünk határozatképes. A tervezett napirendjeink a következők lennének: 1. Népszavazások, népi kezdeményezések elbírálása; 2. Egyebek. Pálffy Ilona asszony, a Nemzeti Választási Iroda elnöke megtisztelt bennünket jelenlétével. Ha lehet, akkor kérdezzük meg tőle azt, hogy mégis hogyan állnak a választás előkészületei, melyek az aktuális események a Nemzeti Választási Irodával kapcsolatban. Kérdezem, hogy mindezzel együtt a napirendet ki az, aki elfogadja? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag elfogadtuk, és azt is, hogy a továbbiakban 8 fővel vagyunk jelen. Köszönöm szépen.

Napirend

- I. Népszavazások, népi kezdeményezések elbírálása**
- II. Egyebek**

Megkérném Ilonát, hogy egy rövid tájékoztatást adjon az OVB részére. Köszönöm.

Dr. Pálffy Ilona NVI elnök

Köszönöm szépen. Én is tisztelettel köszöntök minden résztvevőt és jelenlevőt. Több jó hírünk van. Egyrészt most már béreljük a székházunkat, ami az Alkotmány utca 3. szám alatt található. Az egész épületet a Nemzeti Választási Iroda bérlí. Elnök Urat már meghívtuk egyszer, hogy nézzen szét. Nagyon szívesen megmutatom majd az OVB tagoknak is, hogy hol lesz majd a Nemzeti Választási Bizottságnak is a székhelye. Részben ez, ami érinti az Országos Választási Bizottságot. A másik, hogy sikerült megállapodásra jutnunk a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériummal, augusztus 1-jével átvettünk a Választási Főosztály 21 tagjából 17 tagot. Tehát, most már ők is a Nemzeti Választási Irodának a munkatársai. Az OVB-vel kapcsolatban megegyezés történt Navracsics miniszter úr és közöttem, hogy az OVB-nek a működési feltételeit, a személyi kiadásokat fedezi mindaddig a KIM, amíg OVB van, és amikor a Nemzeti Választási Bizottságot megválasztják és megalakul, onnantól kezdve pedig azt a Nemzeti Választási Iroda kezeli. A megállapodást aláírtuk. Szeptember 1-jétől már 45 fő munkatárssal dolgozik a Nemzeti Választási Iroda. Azért az elmúlt másfél-két hónapban szépen sikerült felállítani a csapatot. Megfeszített munkával már a legfontosabb közbeszerzési eljárásokat is elindítottuk. Amiről előzetesen adtam tájékoztatást, teljes erővel folyik a regisztrációs eljárás. Ez volt a legkorábbi határidőnk, augusztus 1-jéig kiküldtünk 240 ezer levelet, és most már közel 10 ezer levél érkezett vissza, tehát zajlik a regisztráció. Nem mindenki levélben fog regisztrálni, hanem lehetőség lesz majd november 1-jétől az on-line regisztrálásra is. Ez a munkánk is folyik, ezzel kapcsolatban is a közbeszerzési eljárások még folyamatban vannak. A következő nagy feladatunk az egyik legnagyobb közbeszerzési eljárás, a szavazólapokkal és a nyomtatványokkal kapcsolatos. Ennek a felmérése folyik, hiszen jövőre négyféle választás lesz, és összességében egybe szeretnénk kiírni ehhez a közbeszerzést, tehát valamennyi választáshoz a szavazólapok és a nyomtatványok beszerzését azt egyszerre szeretnénk lebonyolítani. És kisebbek vannak még, mint a házörzés, a takarítás meg ilyesmi, mert ez is

közbeszerzés nálunk. A rendeletekkel kapcsolatban. Egy rendelet megjelent, azt annak idején Önöknek át is adtam előzetes véleményezésre, ami a regisztrációra, a nyilvántartásokra vonatkozik. A terveink szerint szeptember 20-áig készül el egy nyers változata a legnagyobb jelentőségű rendeletnek, ez pedig a munkacsoportok feladatai, a választást megelőző, a választásnapra és választás utáni feladatok. Ez a helyi választási irodáktól kezdve egészen a Nemzeti Választási Irodáig tartalmaz valamennyi feladatot. Ezt természetesen nem mi adjuk ki, mert a Választási Irodának nincs rendeletalkotási jogköre, hanem majd a Közigazgatási és Igazságügyi Miniszter Úr. De az előkészítő munkákat mi végezzük, és szeptember 20-ától fogjuk a közös munkát végezni a minisztériummal, bevonva a Külügyminisztériumot is, hiszen Ők is keményen érintettek ebben a feladatban. Remélhetőleg a hó végére vagy október elejére ez a rendelet kiadásra is kerülhet. Azt hiszem, röviden itt tartunk, és folytatjuk tovább a munkát. Köszönöm szépen.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen a tájékoztatást. Azt hiszem, hogy ez azzal együtt is érdekes volt, ha mindannyian tudjuk, hogy a választást szeptembertől, október 1-jétől kezdődően már nem ugyanez a testület fogja figyelemmel kísérni és felügyelni. Kérdezem, hogy van-e valakinek a tagok közül kérdése az elhangzottakkal összefüggésben, vagy úgy egyáltalán? Ha nincs, még egyszer köszönjük a tájékoztatást, és akkor térjünk vissza az előző napirendi pontjainkhoz. Megkérem Jackli Tamás urat, hogy ismertesse a beérkezett kérdéseket.

Dr. Jackli Tamás NVI munkatárs

Tisztelt Bizottság! Az Iroda három kérdést javasol tárgyalni. Ezt két magánszemély nyújtotta be, illetve a 3. kérdést, azt egy szervezet képviselőjében nyújtották be. Tehát az első kérdést egy magánszemély nyújtotta be. Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek eleget tesz, és az íven a következő kérdés olvasható:

- 1. „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy dohányterméket forgalmazó üzlet ne működhessen oktatási intézmény bejárati ajtajától légvonalban számított 650 méteres körzetén belül?”***

Tájékoztatom a Tisztelt Bizottságot, hogy hasonló megszövegezésű kérdés az előző OVB ülésen már szerepelt, ezért az akkori határozatot, mint előzményt tájékoztatás céljából az anyagba becsatoltuk.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Kérem a kérdéssel kapcsolatos észrevételeket, javaslatokat. A múltkori ülésen meghozott határozatunknak a sajtóban olyan érdekes, viszonylag egyoldalú tájékoztatása született, hogy ott az indokainknak csak egy igen szűk szegmensét taglalta a sajtó és arra lett kihegyezve a dolog. Holott nem egy indokkal utasítottuk el anno ezt a kérdést. Most azért nagyjából ugyanaz a kérdés van előttünk.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen Elnök Úr. A múltkori kérdést felolvasnám: „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy dohányterméket forgalmazó üzlet ne működhessen olyan oktatási intézmény 600 méteres körzetén belül, ahol 18 évnél fiatalabbakat is oktatnak?” Akkor, ha jól emlékszem, Sasvári Róbert elnökhelyettes úrral volt egy részletekbe menő vitánk, hogy akkor a 600 méteres körzetén belül, az hogyan értelmezendő, és talán erre utalt Elnök Úr, hogy a sajtóban ezzel kapcsolatosan jelentek meg hírek. Akkor hány méter az hány méter, és azt honnan kell számítani. Feltételezvé, hogy a

beadványozó is olvasta az ezzel kapcsolatos híreket, mert az ülésen személyesen nem volt jelen, hogy a most az előttünk fekvő kérdésben az szerepel, hogy – csak a második részét olvasom – „*a dohányterméket forgalmazó üzlet ne működhessen oktatási intézmény bejárati ajtajától légvonalban számított 650 méteres körzetén belül?*” Én azt gondolom, hogy, bár a múltkori ülésen én támogattam azt a kérdés megfogalmazást is, mert szerintem az egyértelmű, hogy egy oktatási intézménynél a körzetet hogyan kell értelmezni. Ez még egy pontosabb megfogalmazást ad, illetve leszűkíti az értelmezési lehetőségeket, hogy légvonalban kell számítani a 650 méteres körzetet. A magam részéről nem látom akadályát a hitelesítésnek, illetve támogatom.

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

Én is úgy látom, hogy a kérdést a beküldő módosította, és így pontosította ezt a távolságot, hogy mitől számítjuk, a bejáratától számítjuk légvonalban. Ez a része pontosításra került, viszont nemcsak ezekkel az indokkal utasítottuk el a 130/2013. sz. OVB határozatunkkal a kérdést, és véleményem szerint a többi elutasító indok az a mai napig fennáll. Én az elutasítását javaslom a kérdésnek.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Csak a rend kedvéért, mert az elhangzott további elutasítási indokok az a jogbiztonság és a tulajdonhoz való jognak az alaptörvényből fakadó tételei voltak. Nevezetesen, hogy a vállalkozás szabadságával mennyire egyeztethetőek össze ilyen jellegű korlátozások, csak a rend kedvéért említeném őket.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen. Röviden reagálnék. Egyrészt szorosán ide tartozik, de a sajtóból közismert, hogy ez az ún. nevezett trafikügynek az egyik magyarázata, hogy miért kell a koncessziókat újra 20 évre felosztani, az volt, hogy egészségügyi védelmi szempontok szerepeltek az első sorban, a gyermekek, fiatalok védelme. Ehhez képest egy olyan kérdés fekszik előttünk újra, ami ezt próbálná szolgálni, hogy oktatási intézményektől számított 650 méteren belül ne legyenek trafikok. Tehát, ha ezt a jogalkotó, illetve a parlamenti többség figyelembe vette volna, hogy miről is prédikált, amikor azt mondta, hogy azért kell, mert hogy védjük a fiatalok egészségét, akkor nem lenne itt ez a kérdés, zárójel bezárva. Az előző, említett határozatnak az indokolása, hogy jogbiztonságot sért, tulajdonjoghoz való sérelmet. Egyrészt azt gondolom, ez egy nem kellően precíz és pontos indokolás, egyrészt azért, mert gyakorlatilag bármilyen kérdésre kis túlzással ráhúzható az, hogy az a jogbiztonságot sérti, de előző ülésen is elmondtam, hogy azért furcsa helyzetben vagyunk, mert amikor ezeket a koncessziókat újra osztották, és a korábbi kiskereskedelmi jogosultsággal rendelkezőktől ezáltal elvették, nyilván mindenki ismeri, a sajtóból közismert, hogy milyen felháborodások voltak. Vagy volt arra ígéret, hogy a fogyatékkal élőket fogják segíteni. Ismerjük, hogy milyen körülmények között vagy lehet sejteni a sajtóból, hogy milyen körülmények között nyerték el, illetve kerültek kiosztásra ezek a koncessziók. Azoknak az embereknek is volt egy állampolgári joguk, az ő jogbiztonságuk, és az ő vállalkozási szabadságuk akkor anno nem érdekelt senkit, amikor ezt újra osztották? Ha ezt a párhuzamot vesszük, azért ez egy meglehetősen furcsa jogértelmezés lenne, hogy elvenni el lehet bizonyos személyektől, majd amikor egy ilyen rész módosítás kerülne szóba, pont egészségügyi okok miatt, az alaptörvényünk azért az emberi egészségre is próbál odafigyelni, tehát a testi és lelki fejlődéshez, mint a korábbi alkotmányban is szerepel, van egy ilyen joga is az állampolgároknak, és gondolok itt azokra a személyekre, akik oktatási intézményben dolgoznak, járnak nap mint nap, legtöbbször nyilván ezek fiatalok, tehát 18 évnél fiatalabbak, azt gondolom, hogy ezt is figyelembe kellene venni, másrészt pedig a jelenleg

hatályos Nsztv. 10. § alapján, én azt gondolom, hogy ilyen elutasítási indok az Országos Választási Bizottságnak nem szerepel az a)-tól e) pontig, illetve a tiltott tárgykörbe sem tartozik. Ezzel az indokolással azt gondolom, megalapozott határozat nem hozható. Köszönöm.

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Köszönöm szépen. Részben eltérőek az érveim, de ehhez hasonló irányban szeretnék érvelni. Azt gondolom, hogy nem releváns az, hogy mik az előzmények az előttünk lévő kérdés jogi minősítésében, az nem befolyásolja, hogy a törvényt az Országgyűlés milyen módon hozta meg, azaz alkotmányos volt-e vagy sem. Az a feladatunk, hogy önmagában az előttünk levő kérdésalkotmányosságáról és jogszerűségéről mondjunk valamit. Én azt gondolom, hogy nem megalapozott arra hivatkozni, hogy a jogállamiság és jogbiztonság sérülne. Nem arról van szó ugyanis, hogy valakinek a szerzett joga, az tulajdonképpen teljes mértékben elveszne, önmagában az nem kizáró ok, hogy a jog gyakorlásának a feltételei a népszavazás következményeként megváltozhatnak. Az a kötelezettség, hogy az Országgyűlés alkotmányos keretek között változtasson ezen a joggyakorlási szabályrendszeren. Ennek egyik eleme lehet ez a bizonyos távolság az oktatási intézményektől. Lehetnek átmeneti szabályok is, olyan intézkedések, amelyek úgymond kompenzálják ezt a pozícióvesztést, de önmagában nem látom a jogállamiság sérelmét erre hivatkozva. A tulajdonhoz való jog sérelme is felmerült, nyilván ez szoros párhuzamot mutat a vállalkozáshoz való joggal. Én azt gondolom, hogy érdemes megismételni a korábban is elhangzottakat, hogy a tulajdonhoz való jog védelmére vonatkozóan az Alkotmánybíróság és a magyar alkotmányjog azt a tesztet állítja, hogy közérdekű oknak kell fennállnia a korlátozáskor, és egyébként arányos módon kell, hogy bekövetkezzék a korlátozás. Ezek a feltételek azt gondolom, hogy itt fennállhatnak egészen addig a pontig, amíg valakinek a tulajdonát tulajdonképpen teljes mértékben el nem veszik vagy meg nem szüntetik azt. Én azt gondolom azon a mozgástéren belül marad a kérdés, amely az alkotmányosság mércéjének megfelel. Egyértelműségi problémát korábban sem láttam. Azt gondolom, a kérdés most a korábbiakhoz képest pontosabb lett, nem látom akadályát a hitelesítésnek. Köszönöm szépen.

Dr. Szabó Iván OVB tag

Eltekintve az alkotmányos érvektől, látszik, hogy a kérdés feltevője – aki régi indítványozó, mert átlagosan kéthetente többet is be szokott nyújtani – most megpróbálta pontosítani a kérdést. Most jelenleg olyan helyzetbe került a kérdés, hogy ebben az esetben szerintem semmiképpen nem lehet támogatni az előterjesztését. Most a bejárati ajtótól kell mérni. Ha visszagondoltok, akár egy egyetemnek, vagy egy nagy gimnáziumnak, – én egy vidéki gimnáziumba jártam Kisvárdán – melyik a bejárati ajtaja? Van 20 bejárat. Gondoljuk el, hogy milyen visszaélések lehetnek. El lehet kezdeni gondolkodni, hogy kivel lehet megbeszélni azt, hogy mit jelöljön ki az oktatási intézmény bejárati ajtajának. A az iskolától 20 méterre levő trafik az nyithat, ha nem a bejárati ajtótól mérik, és akkor az attól 651 méterre levő trafik meg nem nyithat, mert azt meg úgy mérjük ki. Itt az egyértelműség kérdése szerintem nagyon súlyos sérelmet szenved, ilyen formában szerintem, nem lehet támogatni. Köszönöm.

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

Csak az András felvetésére válaszolva. Csak egy furcsaság. A tartalmát nem szoktuk vizsgálni a kérdésnek, viszont az egészség és a 18 éven aluliak védelmére hivatkozik általában a kérdés. Itt az előző kérdést felolvastad, ott úgy volt, hogy olyan oktatási intézmény bejáratától, ahol 18 ével aluliakat oktatnak, pont ez maradt most ki a kérdésből, itt csak oktatási intézményről van szó. Ha egyetemre gondolunk, ott azért 18 éven felüliek tanulnak és rengeteg olyan oktatási intézmény van még, ahol 18 éven felüliek tanulnak.

Dr. Hunyadfalvi Ákos OVB tag

Nem akarom megismételni a korábban elhangzott érveket. Külön kell elválasztani két dolgot. Érthető okok miatt ennek az egész trafikügynek a politikai olvasata az egy história. Annak a napirenden tartása akár a Választási Bizottsághoz elküldött kérdéseken keresztül, ez egy lehetőség, mindenkinek joga van ehhez természetesen. Az Országos Választási Bizottságnak az a dolga, hogy a feltett kérdés alkotmányosságának, jogszerűségének a körülményeit vizsgálja, és azokkal a politikai kérdésekkel, hogy milyen módon lehetett trafikot szerezni, milyen eljárási rend keretében kik kaphattak ilyeneket, ezek a személyek kötődnek-e valahova vagy milyen jogi eljárások keretében kerültek ők, idézőjelbe mondom, a kedvezményezettek körébe, ezeknek a kérdéseknek a vizsgálata ez nem az Országos Választási Bizottságnak a feladata. Ebben a tárgykörben az előző alkalommal itt már hivatkoztunk néhány alkalommal arra a határozatunkra, ahol ezeket a kérdésköröket részletesen végigjártuk. Én azt javaslom a Tisztelt Választási Bizottságnak, hogy azokat a jogi érveket, tehát a jogbiztonság kérdésének a körülményeit, a tulajdonjoghoz való érdekét a tulajdonosnak és az Alkotmányban történő védelmét, illetve amit mondott Szabó Iván kollegánk a feltett kérdés értelmezhetőségével kapcsolatban, inkább ezeket a körülményeket tartjuk fontosnak a döntésünk meghozatala során. Én a magam nevében az indítványozó által feltett kérdést nem támogatom, annak az elutasítását indítványozom. Köszönöm.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen. Amit Szabó Iván tagtársunk felvetett az egyértelműség körében, arra reagálnék röviden. Nem biztos, hogy mindenki jelen volt a múltkori ülésen, amikor Robival elkezdtük ezt a szakmai vitát, hogy légvonal távolság. Akkor én pont hivatkoztam az új választási eljárásról szóló törvénynek a 143. §-ára, ami akkor ezek szerint, ha Iván előadását akceptáljuk, akkor az sem egyértelmű. Ugyanis a következőt mondja, idézem: „A 77. § (1) bekezdése alapján megállapított szavazóhelyiségek bejáratától számított 150 méteres távolságon belül közterületen belül választási kampánytevékenység a szavazás napján nem folytatható.” Megmaradt még ez a részleges kampánycsend intézménye, ha szabad így fogalmaznom. Itt csak annyi van, hogy a szavazóhelyiségek bejáratától számított 150 méteres távolságon belül. Akkor most szinte költői a kérdés, de hát ez nem lesz költői 2014-ben azt gondolom, akkor ez sem egyértelmű? Akkor a szavazóhelyiségek bejáratától, és akkor is elmondtam, ha a jogalkotónak ez egyértelmű volt, hogy 2011-ben tudjuk, hogy hol vannak a szavazóhelyiségek, tipikusan pont oktatási intézményekben egyébként, hogy nem írja le ezt a jogszabályt, hogy most az iskolának a főkapuja, a kerítés vagy a nagy bejárat vagy a hátsó bejárat? Azt gondolom, hogy a jóhiszemű és a rendeltetésszerű joggyakorlás elve alapján könnyen megtalálható, hogy azt a főbejáratától kell számítani. Azt gondolom egyébként, ha van utcafronti bejárat, tehát kapu vagy ott van nagyvárosokban bejárat, akkor ezt onnan kell számítani, tehát ez nem hiszem, hogy probléma lenne. Ha pedig ezt problémának érezzük, azt gondolom, ez csak olyan minimális probléma, mint a jogalkotó, ha ez a népszavazás eredményes lenne és jogalkotási kötelezettsége fakadna az Országgyűlésnek, akkor ezt kellő módon tudná tisztázni. Zárójelben jegyzem meg, mert a múltkori ülésen még az is felmerült elutasítási indokként, hogy mi van abban a kis faluban, ahol 600 métert nem is éri el a falu hossza, ki kellene telepíteni tulajdonképpen a trafikot egy szántóra, lehet ilyen példákat hozni, de azt gondolom nem túl életszerű, és nem is túl valószínű. Nem kizárt, hogy előfordul, de nyilván főszabály és kivétel, logika mentén ezt lehet kellő módon és szabállyal rendezni. Nem hiszem, hogy ez különösebb problémát okozna a jogalkotónak. A választópolgári egyértelműség szerintem ezzel a kérdésponosítással, hogy légvonaltól számított, ez szintén megfelel. Amit Elnökhelyettes Úr mondott, most a kérdésfeltevő tágitotta a kört oktatási intézményekre. Adott esetben egy egyetem is beletartozik, de nem hinném, hogy az olyan

nagy probléma lenne, hogy egyetemi bejárattól számított 650 méteren belül nem lehet dohányterméket vásárolni, nem egy lehetetlen fizikai távolság. Aki ilyen terméket kíván vásárolni, az majd leküzdje ezt a távolságot, vagy odafelé menjen, hiszen azt tudjuk, hogy önmagát a dohányzási tevékenység a bejárattól számított, és azt is mondtam a múltkor itt példának, hogy 5 méteres körzeten belül tilos. Tudomásom szerint a sajtóban nem ismert ilyen nagy botrány, hogy ebből kialakult volna valami nagy jogvita, hogy akkor ezt az 5 méteres körzetet, ahol tilos dohányozni már most is a mostani szabályok alapján, hogy akkor azt melyik bejárattól kell számítani.

Dr. Borbély Andrea OVB tag

Csak egy pár szó erejéig. Én ugyanazt gondolom, mint néhány társam. Nem látom az egyértelműségi problémát. Az egyéb dolgokban a jogbiztonság kérdése merült még fel. A jogbiztonság, az Országgyűlés törvénnyel szabályozta gyakorlatilag a dohánytermékek értékesítésére vonatkozó szabályokat. Van nekünk egy alapörvényünk, ami azt mondja, hogy Országgyűlés hatáskörébe tartozó ügyekben népszavazás kiírására, kezdeményezésére van lehetőség. Ez egy alaptörvényen alapuló jogosultság, amivel kell és lehet számolni. Én úgy gondolom, hogy amikor van egy állampolgár, akinek egy kezdeményezése, lehetősége van népszavazási kezdeményezésre, és ezzel a jogával él, és elénk helyezi ezt a bizonyos népszavazási kezdeményezést, akkor nem mondhatjuk azt, hogy a jogbiztonság esetleg sérelmet szenved, semmi mást nem csinál, csak egyfajta kontrollt gyakorol vagy a kontroll lehetőségével él az Országgyűlés által alkotott jogszabályokkal szemben. A másik, hogy a szerzett jogoknak a gyakorlását sérti. Ha megint csak abból indulunk ki, hogy miért alkották meg ezt a bizonyos a dohánytermékek forgalmazásáról szóló törvényt, ahogy az András is elmondta, hogy a kiskorúaknak, a fiatalok számára a védelmében, illetőleg valamiféleképpen valami egészséges életmódra való nevelés érdekében, tehát én azt gondolom, hogy vannak olyan alkotmányos alapelvek, az élethez, testi épséghez, egészséghez való jog, ami esetleg felülírja ezt a bizonyos szerzett jogokat. Én nem látom a tulajdonhoz való jog sérelmét, annál is inkább, mert valójában nem történik semmiféle olyan korlátozás vagy tiltás, amely a tulajdonjogot közvetlenül érintené. Én úgy gondolom, ha egy törvény megalkotására kerül sor, az mindig valamiféle közérdeken alapszik, és egyetlen korlátja vagy lényeges korlátja a tulajdonhoz való jog gyakorlásának éppen a közérdek lehet. Én azt gondolom, hogy a dohánytermékek forgalmazása, azoknak az értékesítése az mindenképpen egy olyan téma, ami a közérdeket érinti, és ennél fogva semmilyen formában nem állhat fent a tulajdonhoz való jog, mondjuk azt, hogy felelőtlen vagy indokolatlan, vagy éppen jogtalan korlátozása. Én a magam részéről támogatnám ennek a kezdeményezésnek a megszavazását.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Hadd mondjak én is egy-két gondolatot. Egyetértek Ákossal abban, hogy nyilvánvalóan a kérdés az politikailag érintett. Nem véletlenül egy évvel vagy 2 évvel ezelőtt nem került ilyen kérdés elénk. Ezzel együtt az a véleményem, hogy a kérdést ugyanúgy kellene megítélni, mintha ez 1-2 évvel ezelőtt került volna elénk, hiszen akkor is működtek Magyarországon trafikok és dohányértékesítő helyek. Tehát nyilván a kérdés megítélésében nem játszhat az szempontot, hogy most milyen konstrukcióban történik ez az egész. Az is kétségtelen, hogy a magyar jogszabályok lehetőséget adnak arra, hogy dohányterméket ezeken a helyeken áruljanak. Ennek megfelelően szerintem, nem lehet olyan törvényi szabályozást kikényszeríteni alkotmányosan az alaptörvénnyel összhangban népszavazás útján, amely ezt az egész dolgot ellehetetleníti. Már pedig itt ez nyilván nem egy egzakt kérdés, de az mérlegelendő, hogy mikor születik olyan szabályozás, amely szó szerint és nem közvetlenül lehetetleníti el az egész dolgot, de tulajdonképpen igen. Utalok például arra, hogy, itt most éppen 650 méter van ebben a kérdésben, és nem akarok a métereken lovagolni,

de lehetne 3 km is itt például, miért ne lehetne, mint ahogy 250 méter is lehetne. Szerintem ez a jelenlegi 650 méterre is igaz az az, amit egyébként András feszegetett, hogy bizonyos településeken, de szerintem akár egyes fővárosi kerületekben sem lehetne trafikot üzemeltetni ilyen konstrukció mellett, mert számos olyan fővárosi kerület van, ahol szerintem 650 méterenként, vagy ennél közelebb vannak oktatási intézmények egymáshoz. Az ottani kerületekben akkor ezeket a trafikokat meg kellene szüntetni. Én ebben látom azt, hogy a jogbiztonság, a vállalkozás szabadsága, a tulajdonhoz való jog az itt érintett lehet. Ennyiben utalnék még arra egyébként, hogy az pedig, hogy az Országgyűlés milyen törvényeket hoz, és annak kapcsán esetleg sérül-e a jogbiztonság elve, az meg nem a mi dolgunk. Annak a megítélése, meg annak a mérlegelése, az nem az OVB feladata. Ennyi volt röviden, amit szerettem volna elmondani.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen. Csak nagyon röviden, amit Andrea felvetett. Ezt jómagam is szeretném hangsúlyozni, hogy nem nagyon értem, és kíváncsian várom, hogy akkor milyen tulajdonról beszélünk, aminek hipotetikusán felmerülne a sérelme. Nem akarok ilyen polgárjogi nagy eszmefuttatást végezni, de itt egy koncepcióról beszélünk, amit itt a tagtársak mondanak, az én olvasatomban, az maximum a profithoz való jognak a sérelme lehetne, ami nyilván nem az alaptörvényben védendő jog. Melyik tulajdonról beszélünk. Nagyon sok helyen bérleményekről van szó, itt van egy állami koncesszió 20 évről, ezek jogosultságok, kötelmi jogviszonyok. Semmilyen tulajdonviszonyt álláspontom szerint ez közvetlenül nem érint. Innentől kezdve szerintem irreleváns itt a tulajdonhoz való jog sérelméről beszélni. Profithoz való sérelemről beszélhetünk, mert ha szabad így fogalmaznom, akkor lenne dohánytermék-forgalmazástól mentes körzet, mert erről szól, hogy ezekben a körzetekben ne lehessen dohányterméket árulni. Ez az ő tulajdonát hogy érinti? Más helyeken lehet. Ez nem szól másról, a profitja nyilvánvalóan csökken. Nem mértem még le, de Elnök Úr mondta Budapestet, az a 650 méter, mondjuk a Nagykörúton szerintem nagyjából egy villamosmegállónyi távolságot jelent. Nem hiszem, hogy nekünk épp ezt mérőszalaggal kellene néznünk ezt a kérdéskört, Elnök Úr is mondta. Tehát, ha 1-2 évvel ezelőtt ezt a kérdés felteszik, ugyanúgy kellene elbírálni, a kérdésben 650 méter szerepel jelenleg, ezt kell elbírálni, hogy a 650 méter az most alaptörvényben vagy bármilyen más jogszabályban, vagy Nsztv-be ütközik-e, szerintem nem, tehát minden átfogalmazás az okafogyott és indokolatlan és kis túlzással jogellenes is lenne a bizottság részéről. Hiszen adott kérdést kell elbírálni, adott kérdésben 650 méter van, tehát mi lenne, ha típusú indokolással azt gondolom, hogy egy kérdés elutasítását tartalmazó határozat indokolásában nem szerepelhet, ha feltételezzük azt, hogy nem lehet feltételezni. A politikai megérzésekre csak annyit röviden, hogy nyilván van ennek a trafikügynek előzménye, valószínűleg folytatása is lesz, de ezt egy magánszemély nyújtotta be. Kétségtelen, hogy több kérdést is benyújtott ez a magánszemély, de emlékeztetném a tagtársakat, hogy nemcsak ilyen tárgyban, hanem nagyon sokban is, ahogy Iván is említette, hogy rengeteg kérdést is benyújtott már ez a magánszemély. Ebben a kérdésben kitartó, és az előző elutasító határozat alapján átfogalmazta, szíve-joga, még lehet benyújtani népszavazási kezdeményezést. Köszönöm.

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Nagyon rövid leszek. Andrásnál csak annyit reagálnék, hogy szerintem releváns a tulajdonhoz való jogra hivatkozni, mert a profithoz való jog ugyan nem, de a vállalkozáshoz való jog az alkotmányos védelmet élvez, ennek pedig tulajdonképpen analóg érvrendszere a tulajdonjoghoz való jognak a védelme, tehát releváns erre hivatkozni. Elnök Úr érvrendszerével teljes mértékben egyetértek, azt gondolom, hogy ezt kell vizsgálni ebben a kérdésben, csak a konklúzióink különbözik. Azt gondolom, hogy önmagában az az eset,

amikor mondjuk a 650 méter valóban elérné a települést vagy a kerülethatárt, ezért, mondjuk ellehetetlenülne a tevékenységvégzés adott a településen. Ezt pont arra példa, hogy a jogalkotónak alkotmányosan kell végrehajtani a népszavazásból következő feladatát, vagyis olyan szabályozást kell alkotnia, amely ismeri a kivételek rendszerét, van egy kivételes szabálya, amely arra vonatkozik, ha a településhatárt eléri ez a távolság, akkor azon belül is lehetséges valamilyen módon. Nagyon sokféle módja van ennek az arányosító kompenzáló szabályozásnak, amivel a jogállamiság és az alkotmányosság keretén belül marad, és nem lehetetleníti el a tevékenység végzését a szabályozás, és egyébként pedig a trafikok nagy száma miatt ez nyilván egészében összhangban lesz a választói akaratral amennyiben ilyen ki lesz nyilvánítva. Köszönöm szépen.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Két dolgot reagálnék erre. Az egyik, ha kötelező népszavazás keretében egy ilyen népszavazás megfelelően elfogadásra kerülne, akkor ezt követően szerintem nincsen már a Parlamentnek arra mozgásköre, hogy ez alól kivételeket csináljon. Ha alkotna egy jogszabályt szuverén módon erre a Parlament, akkor oda tehetne be kivételeket. Ha egyszer egy népszavazás ezt kötelezően elrendelte, akkor szerintem ez alól már nem lehet kivételt tenni az adott jogszabályi keretek között, mert az alaptörvénysértő lenne, illetve a népszavazás eredményét kérdőjelezné meg és rontaná le. Ez az egyik. A másik pedig, hogy veszélyes vizekre keveredünk ezzel, mert holnap után fogunk olyan kérdéseket kapni, hogy alkoholt se lehessen például árusítani vagy kávé, vagy sorolhatnám, 650 meg 1000 méteres körön belül a mi tudom mihez képest, és azokra a kérdésekre mit fogunk mondani? Most elvonatkoztatva itt a dohányügytől, mert az alkohol, az teszem azt, hogy hasonló termék, mint a dohány, és akkor nem lehet kocsmákat, meg különböző mit tudom én miket üzemeltetni majd ezek után? Azért gondoljuk ezt át.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm. Visszafelé menve, amit Elnök Úr mondott, alkohol problémák. Én személy szerint örülnék, ha Magyarország alkoholfogyasztása az csökkenne, illetve kevesebb helyen lehetne kapni, de ebbe a kérdésbe nem kell belemennünk, még egyszer mondom, van itt egy adott kérdés, ezt kell elbírálnunk. Nyilvánvalóan lehetnek egyéb szempontok is, de ez már, mondom, egy mi lenne, ha ... típusú felvetés volt. Abban vitatkoznék Elnök Úrral, hogy egy országos népszavazásnak az eredménye az 100%-ban kötné a jogalkotót. Működésképtelen lenne azonnal a magyar jogrendszer, a jogállam, ha nem lenne figyelemmel arra a régi római jogi regulára, hogy speciális szabályozás derogálhatja az általánost, tehát vannak kivételek. Ha már a választási eljárási törvényből idéztem, és ezt szerettem volna Elnök Úr felszólalása előtt elmondani, akkor mondanék egy másik fő szabályt. Lehet látni, hogy a jogalkotó egyébként a korábbi Ve.-ben is hasonló módon szabályozta, megkockáztatom, hogy szó szerint ugyanazt a rendelkezést fogom felolvasni a választási gyűlések szempontjából, tehát hol tilos választási gyűlést tartani: *„Állami vagy önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületben, választási kampánytevékenységet folytatni, választási gyűlést tartani tilos. Kivéve az 500-nál kevesebb lakosú településen, feltéve, hogy más közösségi célú épület nem áll rendelkezésre.”* Ebből azt gondolom, tökéletesen lehet látni, hogy milyen jogtechnikai megoldások vannak, hogy van egy fő szabály, nyilván lehetnek olyan speciális helyek, ahol ez nem működhet, ezt majd a jogalkotó megoldja. Még egy utolsó gondolat, amit Elnök Úr mondott, ha az lenne akadály, hogy a kötelező népszavazás alapján, akkor ne lehetne kivételes szabályt alkotni, akkor azt gondolom, ezzel a logikával, még egyéb tartalmat sem rendelhetne hozzá a jogalkotó, hanem egy az egyben át kell venni szóról szóra a kérdést, és akkor abból lenne a jogszabály. Hiszen, ha még többet teszünk hozzá vagy átfogalmazzuk, akkor az Elnök Úrnak a logikája mentén már az sem lenne jó, hiszen nem arról szólt a szavazás. Ebben az

esetben semmi mást nem lehetne, hogy ezt a kérdést szépen kimásolni, és fölé írni egy törvéyszámot, hiszen se így, se úgy nem lehetne módosítani, hiszen ha akárhogyan módosítom, az már ellentétes lenne a népszavazásnak az eredményével. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen, a vitát lezártuk, szavazunk. Kérdezem, hogy mivel kétféle nézet hangzott el, ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja? Kérem, szavazzanak. 3 fő. Ellene 5 fő. Megállapítom, hogy 5:3 arányban a kérdés hitelesítését az OVB megtagadta. Azt kérdezném az utóbbi körtől, hogy két érvrendszer hangzott el, ennek megfelelően kérnék még egy fejbőlintást. Ki az, aki az egyértelműség hiányát is felveti a kérdés kapcsán, az szavazzon? Köszönöm 4 fő. Akkor ez is benne lesz, a másik az szerintem egyértelműbb volt. Nézzük a következő kérdést. Remélhetőleg nagy vitára már nem kerül, mert ha jól látom, ez a kérdés meglehetősen hasonló.

Dr. Jackli Tamás NVI munkatárs

Tisztelt Bizottság! A következő kérdést ugyanaz a magánszemély nyújtotta be. A kérdés nagyban hasonlít az előzőhöz. Az ív megfelel a követelményeknek, és az alábbi kérdés olvasható rajta.

- 2. „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy dohányterméket forgalmazó üzlet ne működhessen egészségügyi intézmény bejárati ajtajától légvonalban számított 650 méteres körzetén belül?”*

Az előzőekhez hasonlóan, mivel majdnem azonos tartalmú kérdés volt az előző ülésen, előzményként az akkori határozatot csatoltuk az anyagba.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

A kérdés ugyanaz, itt csak az intézménynek a megnevezése változik, úgymond. Azt kérném, hogy ugyanazt a vitát ne folytassuk le még egyszer. Van-e bárkinek kifejezetten a kérdés kapcsán új elmondandója, mert, ha nincsen, akkor szavaznánk.

Dr. Litresits András OVB tag

Csak a jegyzőkönyv számára, megismételni nem kívánom magam. Különbség csak annyi, hogy nem oktatási intézmény, hanem egészségügyi intézmény szerepel a kérdésben. Az érveimet fenntartom, a magam részéről támogatom.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Akkor kérdezném is, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja? 3 fő. Ellene 5 fő. Megállapítom, hogy 5:3 arányban a kérdés hitelesítését az OVB megtagadta, az indoka ugyanaz, mint az előzőnél gyakorlatilag.

Dr. Jackli Tamás NVI munkatárs

Tisztelt Bizottság! A 3. kérdést Vecsei József, az Országos Választási Szövetség elnöke nyújtotta be. Az aláírásgyűjtő ír a formai követelményeknek eleget tett, és azon a következő kérdés található:

- 3. „Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés vizsgálja ki, hogy a bankok és a devizaadósok között létrejött szerződés a törvényi előírásnak megfelel-e?”*

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

Köszönöm szépen. Csak kérdésem lenne az irodához, mert így jelölni szokták azt, hogy népi kezdeményezés vagy népszavazás, tehát ez népszavazási kérdés. Véleményem szerint akkor viszont nem törvényalkotásra irányul, azt mondja, hogy egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés vizsgálja ki. Pont egy ilyen népi kezdeményezéseknél szoktuk, hogy az Országgyűlés tárgyalja meg, vizsgálja ki. Népszavazási kérdésnél jogszabályalkotásra kell irányulnia, és így sajnos ez nem felel meg a kérdés egy népszavazási kezdeményezésnek.

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Csak részben értek egyet Elnökhelyettes Úrral, és azt gondolom, hogy népszavazásra az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdésnek kell lennie. Ami lehet jogszabályalkotás, de lehet egyébként más típusú döntés is, akár, mondjuk egy határozat elfogadása. Ezt egy picit tágabban érdemes értelmezni, de abban egyetértünk, hogy ez nem tehető fel népszavazásra ebben a formában, szerintem pedig azért, mert kizárt tárgykört érint. Az Országgyűlés által történő vizsgálata bármilyen eseménynek vagy körülménynek, az a vizsgáló bizottság alakításán keresztül történik tipikusan, a vizsgáló bizottság megalakítása pedig az Országgyűlés hatáskörébe tartozó szervezetalakítási kérdés, ami ilyen módon viszont kizárt tárgykör. Ilyen kérdésben nem lehet népszavazást tartani, és akkor persze ide lehet sorolni azt a szempontrendszert, hogy vajon egyértelmű-e a kérdés, hogy ezek pontosan milyen tárgyi szerződések, és kik ezek a szerződéskötő felek. Köszönöm.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen. Előre bocsátom, hogy én több fogyasztói perben jártam el és járok el, tehát nem állnak messze tőlem ezek a kérdéskörök. De ez a konkrét kérdés az egyértelműségnek a vizsgáján többszörösen elbukott. Csak utalok arra, hogy a bankok szerepelnek benne, a hitelintézeti törvény alapján a pénzügyi intézmény vagy takarékszövetkezet, akkor már kiesik. Ez sem egyértelmű. A devizaadósok fogalma sem egyértelmű, bár a köztudatban van egy fogalom, ami terjed, de most, ha utalok arra, hogy jogilag vizsgáljuk a kérdést, akkor felmerül, hogy akkor a végrehajtási törvény alapján, abban lehet valaki adós, akkor erre érti a kérdező, vagy ott az Vht. szerint adóssá tekintik devizaadósnak. Akkor a kérdés, amit már elmondtak a tagtársak, hogy milyen szerződésekre gondol. Ha valakinek volt egy hitele, azt adott esetben módosíthatta, milyen törvényi előírásokra gondol a kérdésfeltevő, az, hogy a törvényi előírásoknak megfelel-e, ezt nem lehet tudni. Gyakorlatilag ez egy fizikailag lehetetlen küldetés lenne. Nem tudjuk, hogy akkor pontosan kik közötti szerződés, milyen szerződés és minek felelt meg. Halkan jegyzem meg, hogy az érvényesség kérdésköre a jogbiztonság alaptörvényi hatalommegosztás elv alapján, az a bíróságokhoz tartozik, hogy megfelel-e avagy sem. Itt azt mondja a kérdés, hogy létrejött, ha létrejött, akkor maximum azt lehetne vizsgálni, hogy érvényesen jött-e létre. Most ebbe nem akarok belemenni, de ez így kezelhetetlen. A magam részéről nem tudom támogatni egyértelműség hiányában a kérdést. Azt látom a mellékelt kísérőlevélen, hogy akkor ez az Országos Választási Szövetség, ami egy társadalmi szervezet, most már nem azt a kör alakú címerbélyegzőt használja, de amikor legutóbb itt volt az ülésen, akkor abban maradtunk, hogy, mert nem méltatott minket az ottani ügyészség válaszra, hogy akkor ennek a névhasználatnak a kérdéskörében mi történt. Kérdezem, hogy esetlegesen ezzel kapcsolatosan van-e visszajelzés, mert továbbra sem tartom szerencsésnek, sőt kifejezetten rosszhiszeműnek tartom, hogy egy társadalmi szervezetnek az a neve, hogy Országos Választási Szövetség, ami szerintem semmilyen hivatali vagy hatósági jogkörökkel nem rendelkezik. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Azt hiszem, hogy elhangzottak az érvek, alaptörvénybe ütközés és az egyértelműség hiánya. Nem hiszem, hogy ezt tovább kéne ragozni. Ha egyetértetek vele, akkor szavaznánk. Ki az, aki a hitelesítés megtagadása mellett foglal állást? Köszönöm. Megállapítom, hogy 8 szavazattal egyhangúlag a kérdés hitelesítését megtagadtuk. A második felére annyit tudnék mondani, hogy nem kaptunk még egyelőre visszajelzést arról, hogy mi történik ebben az ügyben, de nem fogjuk elfelejteni, sőt megkérem a Tamást, hogy majd ezt a NVB is tartsa számon, az ügyek átadása kapcsán is figyeljen erre oda. Köszönöm szépen. Az egyebekben van-e valami feladat?

II. Egyebek

Dr. Jackli Tamás NVI munkatárs

Az egyebek kapcsán egy rövid tájékoztatás van. Az Országos Választási Bizottság megkereste a Legfőbb Ügyészt egy korábbi kérdéssel kapcsolatban, ahol vérdíj kitűzését tartalmazta a kérdés. A Legfőbb Ügyész áttette a Fővárosi Főügyészséghez, és speciális illetékességi szabály miatt a Fővárosi Főügyészség pedig megküldte a Központi Nyomozó Főügyészségnek az aktát. Onnan még nem kaptunk visszajelzést. Magát a határozatot tartalmazza az anyag. A határozat tartalmazza, hogy jogorvoslati lehetőség nincsen, ezért csak így az ülés folyamán tájékoztattuk erről a bizottságot, bár néhány napja ezt mi már megkaptuk postán. Egyéb anyag az egyebek napirendi pontban nem szerepel, más előterjeszteni valóknak nincsen.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Mindenkinek megköszönöm a részvételét. Annyit mondanék, hogy vannak beérkező kérdések még jelenleg is, ezért előfordulhat az, hogy ezeket a kérdéseket még a Nemzeti Választási Bizottság megalakulása előtt nekünk kell elbírálnunk. Nem kizárt, hogy valamikor szeptember közepe felé vagy valamikor lesz még egy OVB ülésünk, elsődlegesen népszavazási ügyek kapcsán, hogy a 30 napot tartani tudja a testület. Ennyi lett volna. Köszönöm szépen.

k.m.f.

**dr. Bordás Vilmos s.k.
elnök**